



8. All-İzmir Economics Çalıştayı

Perşembe, 07 Kasım 2024

İzmir Bakırçay Üniversitesi E Blok Sinema Salonu

10:30-12:30 Açılış ve 1. Oturum

12:30-13:30 *Öğle Yemeği*

13:30-15:00 2. Oturum

15:00-15:15 *Çay-Kahve Molası*

15:15-16:45 3. Oturum

16:45-17:00 Genel Değerlendirme ve Kapanış

10.30-12.30- Birinci Oturum: Finansal Dinamikler ve Gelir Dağılımı Üzerine Yaklaşımlar

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Durmuş Özdemir/ Yaşar Üniversitesi

- Measuring Nonlinear Financial Dependence with Wavelet-Hellinger Correlation
Burak Alparslan Eroğlu (İzmir Bakırçay Üniversitesi), **Ramazan Ekinci** (İzmir Bakırçay Üniversitesi), **Haluk Yener** (Koç Üniversitesi), **Taner Yiğit** (Bilkent Üniversitesi)
- Income Inequality and Financial Development: Does State Size Matter?
Muhammet Fatih Elçin (Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Box Office Performance in Türkiye
Anıl Aba (Yaşar Üniversitesi), **Ayşe Özden Birkan** (Yaşar Üniversitesi), **Selin Alkan** (Yaşar Üniversitesi), **Eda Kızıllırmak** (Yaşar Üniversitesi)
- Yüksek Enflasyon Kural, Düşük Enflasyon İstisna mı?
Oğuz Esen (İzmir Ekonomi Üniversitesi)

12:30-13:30 Öğle Yemeği

13:30-15:00- İkinci Oturum: Sosyo-Ekonomik Dinamikler ve Ekonomik Politika

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Oğuz Esen / İzmir Ekonomi Üniversitesi

- Impact of Covid-19 Restrictive Measures on Labor Market and Productivity in Türkiye
Aslı Dolu (İzmir Bakırçay Üniversitesi), **Hüseyin İkizler**
- Spatial Analysis of the AKP's Voting Rates in the 2024 Turkish Local Elections
Fırat Gündem (Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Millî Mücadele ve Mübadele Sonrası İzmir'de İşsizlik Sorunu: Çatışmalar ve Çözümler
Osman Akar (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
- Why is Stock-Flow Consistent Macroeconomic Modelling Important?
Durmuş Özdemir (Yaşar Üniversitesi)

15:00-15:15 Çay-Kahve Molası

15:15-16:45- Üçüncü Oturum: Mikroekonomik Performans ve Yenilikçi Yaklaşımlar

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sacit Hadi Akdede/ İzmir Bakırçay Üniversitesi

- Küçük ve Orta Boyutlu İşletmelerde Eko-İnovasyonu Tetikleyen Nedir? Türkiye Örneği

Austin Arslan (Rhine-Waal Uygulamalı Bilimler Üniversitesi), **Sedat Alataş** (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi), **Darlington Agbonifi** (Verona Üniversitesi)

- İlaç Ar-GE'sinin İlaç İhracatına Etkisinin Değerlendirilmesi: Birleştirilmiş Makro-Mikro Veri Analizi

Alper Akpınar (Ege Üniversitesi), **Mert Abay** (Dokuz Eylül Üniversitesi), **Sedef Akgüngör** (Dokuz Eylül Üniversitesi), **Bülent Kılıç** (Dokuz Eylül Üniversitesi)

- Türkiye'nin Hidrojen Ekonomisine Geçişine Yönelik Bir Değerlendirme
İbrahim Çağlayan (Dokuz Eylül Üniversitesi), **Utku Utkulu** (Dokuz Eylül Üniversitesi)

- Mekânsal Etkilerle Aydınlatılan Yol: Kurumsal Gelişmişliğin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Rolü

Mahir Tosunoğlu (Ege Üniversitesi), **Alper Akpınar** (Ege Üniversitesi)

16:45-17:00 Genel Değerlendirme ve Kapanış.

ÖZETLER

Measuring Nonlinear Financial Dependence with Wavelet-Hellinger Correlation

Burak Alparslan Eroğlu (İzmir Bakırçay Üniversitesi), Ramazan Ekinçi (İzmir Bakırçay Üniversitesi), Haluk Yener (Koç Üniversitesi), Taner Yiğit (Bilkent Üniversitesi)

This article introduces a novel spectral dependence measure capable of detecting both linear and nonlinear relationships between variables at different frequencies of the data. The measure combines the Hellinger Correlation Coefficient (introduced by \cite{geenens2020hellinger}) with wavelet transform to explore the possibility of varying dependence structures between variable pairs across different data frequencies. Additionally, the article proposes two hypothesis testing procedures based on this measure. The first test assesses the equality of Pearson's and Hellinger correlation coefficients at different frequencies, while the second test identifies whether distinct frequencies in the observed series exhibit different dependence structures. The efficacy of the newly proposed spectral dependence measure is demonstrated through Monte Carlo simulations and empirical exercises.

Keywords: Nonlinear dependence, Wavelet filters, Asset returns

INCOME INEQUALITY AND FINANCIAL DEVELOPMENT: DOES STATE SIZE MATTER?

Muhammet Fatih Elçin (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Economic inequality, a complex issue that encompasses income disparities and extends to social and political dimensions, is the focus of this paper. The central contribution of this research is a theoretical model that underscores the state's dependency on pluralistic societal demands and capital, where these forces exert opposing influences on the state. The model suggests that the financial system can positively affect income distribution, offering hope for a more equitable future, but only if it does not reduce the state's size.

The empirical analysis uses panel data from 168 countries between 1980 and 2019, employing static and dynamic methods. Results show that in developed countries, financial development reduces income inequality when government size is taken into account. However, in developing countries, no significant relationship is found between financial development, government size, and income inequality. These findings support the theoretical model, demonstrating that the interaction between the financial system and the state is critical in shaping income distribution.

BOX OFFICE PERFORMANCE IN TURKIYE

Anıl Aba (Yaşar Üniversitesi), Ayşe Özden Birkan (Yaşar Üniversitesi), Selin Alkan (Yaşar Üniversitesi), Eda Kızılırmak (Yaşar Üniversitesi)

This study investigates the factors influencing the box office performance of films in Turkish cinemas over the past 25 years. Using data from Box Office Turkey and IMDb, we analyze key variables such as movie budgets, IMDb scores, genres, presence of star actors, the number of

weeks in theaters, and the impact of the COVID-19 pandemic. We apply a multiple regression model to examine the relationships between these factors and total revenue, revealing that films with higher budgets, longer theater runs, and higher IMDb ratings tend to perform better. Turkish films, especially those released during semester breaks, exhibit positive revenue effects, while revenues decline during the pandemic. Among genres, science fiction and fantasy generate the highest revenue, whereas drama films contribute the least. The findings highlight significant drivers of financial success in Turkish cinema, offering insights for industry stakeholders aiming to predict and enhance movie profitability.

Yüksek enflasyon kural, düşük enflasyon istisna mı?

Oğuz Esen (İzmir Ekonomi Üniversitesi)

Türkiye’de 1956 yılından bugüne kadar 272 çeyreğin 185’inde, 1970’lerden sonra ise 214 çeyreğin 167’sinde enflasyon, gelişmekte olan ülkeler için yüksek enflasyon eşiği olarak alınabilecek %10’nun üzerinde gerçekleşmiştir. Yine bu dönemde, 6’sı IMF destekli, 2’si IMF gözetiminde toplam 9 istikrar programı uygulanmış ve 1988-1995 yılları arasında 12 kamuda tasarruf genelgesi yayınlanmıştır. Bu kadar çok istikrar girişimi programların başarı şansının çok düşük olduğunu ve program uygulama süresinin kısa olduğunu göstermektedir. Nitekim, bu programlar çok iddialı hatta gerçekçi olmayan enflasyon hedeflerine ulaşamamışlardır. Örneğin IMF gözetimindeki 1997 programı, Aralık 1998’da % 97 olan enflasyonun, Aralık 1999’da %25’e düşürüleceğini öngörmüş ancak enflasyon % 66 olmuş, 1999 standby anlaşması niyet mektubunda %66 olan enflasyonun iki yıl içinde tek haneye düşürülmesi öngörülürken enflasyon %68 olarak gerçekleşmiştir. Programların başlama tarihleri belirli olmasına rağmen ne zaman ve hangi gelişmelerle program uygulamasından vazgeçildiği belli değildir. Özellikle IMF stand by anlaşmalarına ilişkin olarak ilgili yazında öne çıkan faktör dış kaynak girişidir. Buna göre dış kaynak girişini sağlayan gelişmekte olan ülke hükümetleri, enflasyondan bağımsız olarak, program uygulamasını gevşetmekte ve nihayet sonlandırmaktadır. Bu çalışmanın amacı program uygulama süresini belirleyen faktörleri incelemektir.

Impact of Covid-19 Restrictive Measures on Labor Market and Productivity in Türkiye

Aslı Dolu (İzmir Bakırçay Üniversitesi), Hüseyin İkizler

Abstract The Covid-19 pandemic has affected the entire world since the first months of 2020. Many countries have taken restrictive measures in social and economic activities to control the pandemic. We employ a difference-in-differences setting to assess the restrictive measures’ impact on labor market outcomes and labor productivity during the Covid-19 outbreak in Türkiye. The Turkish Government also enforced restrictive measures on sectors to reduce mobility and control the pandemic. We consider sectors that experienced these restrictive measures as the treatment sectors. Our main regression estimates show no apparent differences of these restrictive measures on the labor market outcomes and labor productivity between pre-Covid and Covid periods. We find temporary impacts of these measures on the variables of interest. In sum, our regression results suggest that the prompt impact on labor market outcomes comes from Covid-19 itself, rather than the restrictive measures.

JEL Codes: J08, J63, N34, O52

Keywords: Covid-19, Difference-in-differences, job vacancy, job placement, labor productivity

Spatial Analysis of the AKP's Voting Rates in the 2024 Turkish Local Elections

Fırat Gündem (Dokuz Eylül Üniversitesi)

The Justice and Development Party (Adalet ve Kalkınma Partisi, the AKP) has been the ruling party in Turkey since 2002. Despite much political and economic turmoil since then, the AKP has managed to maintain its position as the leading party in both general and local elections. This has attracted scholarly attention from various fields in the social sciences, with explanations for the AKP's successive electoral victories referencing Economic Voting Theory, Center-Periphery, Competitive Authoritarianism, etc. However, in the most recent local elections held in March 2024, the AKP lost its leading position, becoming the second party after the main opposition, the Republican People's Party (Cumhuriyet Halk Partisi, the CHP). This phenomenon is largely explained by the economic unrest that has persisted for more than the past three years. However, these explanations often ignore the impact of spatial clustering and dispersal mechanisms on the AKP's voting rates. The AKP's electoral maps have changed since the last local elections, necessitating further analysis. In this study, a granular dataset has been created at the 973 sub-provincial level to visualize and analyze the changes in electoral support for the AKP. This paper analysis the impact of space using Spatial Regimes Regressions, Geographically Weighted Regressions (GWR), and Multilayered Geographically Weighted Regressions (MGWR) at the sub-provincial level. Hence, the study will capture the local dynamics of voting behavior and scrutinize the spatial dissolution of the AKP in the latest local election in Turkey.

JEL Codes: C21, D72, R58

Keywords: Electoral Dynamics, Voting Behavior, Spatial Analysis, GWR-MGWR.

Milli Mücadele ve Mübadele Sonrası İzmir'de İşsizlik Sorunu: Çatışmalar ve Çözümler

Osman Akar (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)

Milli Mücadele süresince farklı bölgelerde devam eden çatışmalar nedeniyle İzmir hinterlandı büyük bir yıkıma şahit oldu. Özellikle savaşın ilk ve son evresinde giderek şiddetlenen bu yıkım mülksüzleşen binlerce kişinin göç etmesine neden oldu. Gerek Yunan işgali dönemi gerekse meclis orduları yönetimine geçtiğinde İzmir, sunduğu sosyal yardım ve iş imkanları nedeniyle göçmenlerin sığınmak için ilk tercihleri oldu. Savaş sonrasında şehri terk etmek zorunda kalan Rum ve Ermeni nüfusun geride bıraktığı gayrimenkul de iç göçü tetiklediği gibi, idarecileri de Mübadele sürecinde İzmir ve çevresini temel iskân bölgelerinden biri olarak seçmeye yöneltti. Uzun yıllar devam eden savaşlar, Büyük İzmir Yangını ve şehrin geçirdiği demografik dönüşümün ortaya çıkardığı iktisadi kriz bu büyük göçmen nüfus ile birleşince işsizliği de şehir halkının sorunları arasında üst sıralara taşıdı. Artan işsizliğin üç temel nedeni bulunuyordu. Bunlardan ilki emek piyasasında artan emek arzına karşın talebin, yaşanan kriz nedeniyle, yetersiz kalmasıydı. Bu durum şehirde emek rekabetinin milliyet, din, göçmenlik, cemiyyet

üyeliği gibi pek çok farklı kırılım üzerinden keskinleşmesine neden oluyordu. Emek piyasasındaki bu çatışma çoğunlukla basındaki karalama kampanyaları, iktisadi dışlama, göz korkutma seviyesinde kalsa da bazı örneklerde ise şiddet eylemlerine dahi yol açabiliyordu. İşsizliğin ikinci nedeni ise emek arz ve talebinin niceliğinden ziyade niteliği ile ilgiliydi. Emek arzını sağlayan nüfusun ve özellikle göçmenlerin kayda değer bir kısmının herhangi temel veya mesleki eğitim almamış olması, sektöre bağlı olarak farklı seviyelerde kalifikasyonlar arayan talebi karşılamakta yetersiz kalmalarına neden oluyordu. İşsizliğin artmasına yol açan son etmen ise emek piyasasındaki yetersiz bilgiydi. İzmir gibi büyük bir şehirde emek piyasasındaki arz ve talebin eşleşmesini sağlayacak sınırlı mekanizmalar bulunuyordu. Bu durumda işçiler yeterli niteliğe sahip olsalar dahi bununla uyumlu iş imkanlarına ulaşmakta zorluk çekiyordu. Bu sorunlar karşısında işçi sınıfı ve burjuvazi bazı durumlarda kesişen bazı durumlarda ise çatışan alternatif çözüm önerileri sunuyordu. İşçi cemiyetleri emek arzının kontrolünü sağlamak için “hiring hall” ve “closed shop” benzeri uygulamalara yönelirken, burjuvazi emek rekabetini güçlendirecek serbest piyasayı destekleyici önlemler alıyordu. Yetersiz kalifikasyon sorunu karşısında ise işçi cemiyetleri ve burjuvazi teknik eğitimi farklı seviyelerde güçlendirmek adına kurslar, gece mektepleri, teknik okullar ve çıraklık eğitimleri açarak temel, teknik ve dil eğitimi sağlıyordu. İstihdam sürecini hızlandırmak için ise gerek işçi cemiyetleri gerekse burjuvazi farklı sektörlere yönelik istihdam büroları oluşturuyordu.

Why is stock-flow consistent macroeconomic modelling important?

Durmuş Özdemir (Yaşar Üniversitesi)

In this paper, I will be presenting the basic structure of stock-flow consistent (SFC) model within a post-Keynesian framework. On the theoretical side, the work builds upon the pioneering work by Godley and Lavoie (2006). In a typical model contains 29 estimated behavioural equations, out of 118 endogenous equations. In total the model has 189 variables, where 75 of the variables are exogenous. The five main sectors of the model are; Non-financial corporations NFC, Financial corporation FC, Government G, Household H, Rest of the world ROW. For each sector, financial data and non-financial data exist. Stock-Flow Consistent (SFC) models have more predictive power under business cycles and crises.

The SFC approach has developed both theoretically and methodologically for a long time. The model has gained popularity especially after prove its high predictability. Model provides the connection between the monetary stock, namely financial part, and the real part of the economy.

The analytical flexibility of the model allows it to be used in different theoretical frameworks.

Keywords: Empirical Stock-Flow Consistent Models; Macro Modelling, Shocks, impact and scenario analysis.

Küçük ve Orta Boyutlu İşletmelerde Eko-İnovasyonu Tetikleyen Nedir? Türkiye Örneği

Austin Arslan (Rhine-Waal Uygulamalı Bilimler Üniversitesi), Sedat Alataş (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi), Darlington Agbonifi (Verona Üniversitesi)

İklim değişikliği küresel bir tehdittir. Bu nedenle, dünyayı daha sürdürülebilir bir geleceğe taşımak ve Paris Anlaşması'nın uzun vadeli sıcaklık hedefine ulaşmak için tüm ülkelerin iklim

değişikliğiyle mücadeleye katılmasına olanak tanıyan küresel bir yaklaşımın geliştirilmesi, daha iddialı azaltım hedeflerinin belirlenmesi ve uygun azaltım politikalarının formüle edilmesi zorunludur. Bu bağlamda, tarihsel olarak iklim değişikliğinden, gelişmiş ülkelere kıyasla, daha az sorumlu olmalarına rağmen, emisyonlarındaki kayda değer artış, gelişmekte olan ülkelere emisyon azaltımında —hedefleri, taahhütleri ve iklim politikaları açısından— önemli bir rol vermektedir. Bununla birlikte, bu ülkelerde kaynak verimliliği iyileştirmeleri yoluyla, ekonomik büyümenin kaynak tüketiminden ayrıştırılması basit bir iş değildir, çünkü gelişmekte olan ülkeler çevresel kaliteyi korurken ekonomik büyümeyi teşvik etme ikilemiyle karşı karşıyadır. Ülke düzeyinde doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomi modeline geçiş ve kaynak verimliliğinin iyileştirilmesi, küçük ve orta boyutlu işletmeler (KOBİ) ve bunların ekoinovasyon performansları ile yakından ilgilidir. Bunun nedeni, KOBİ'lerin, özellikle gelişmekte olan piyasalarda, ekonominin bel kemiğini oluşturmalarıdır. KOBİ'ler istihdam ve üretimin büyük bir bölümünü oluşturmakta ve inovasyonun kritik bir itici gücü olarak kabul edilmektedir. Her ne kadar büyük şirketlere kıyasla daha küçük çevresel etkiye sahip olsalar da, çevre üzerindeki kolektif etkileri kayda değerdir. Başka bir deyişle, çok sayıda KOBİ kaynak verimli stratejiler benimser ve eko-inovatif uygulamalarda bulunursa, kaynak verimliliğindeki toplam iyileşme ülke düzeyinde oldukça önemli hale gelir. Bu nedenle, yenilikleri ve çevre dostu uygulamaların kullanımına olan bağlılıkları sayesinde net sıfıra ulaşmada çok önemli bir rol oynarlar (Wildnerova vd., 2024). Ancak, iklim değişikliğine önemli katkılarına rağmen, KOBİ'lerin eko-inovatif uygulamalara katılımı hakkında, özellikle de gelişmekte olan ülke perspektifinden, çok az bilgi bulunmaktadır. Mevcut literatür konuyu daha çok gelişmiş ülke perspektifinden ele almaktadır (Yan vd. 2022; de Jesus Pacheco vd. 2018; Yurdakul ve Kazan, 2024). Çalışmamız bu boşluğu Türkiye özelinde doldurmayı amaçlamaktadır. Hızlı ekonomik büyüme, nüfus artışı, kentleşme ve artan enerji ihtiyacı gibi gelişmekte olan ülkelerle birçok benzer özelliği paylaşan Türkiye de, büyüme-çevre ikilemi yaşayan gelişmekte olan ülkelerden biridir. Ülkenin kaynak tüketimi hızlı ekonomik genişleme nedeniyle son 20 yılda önemli ölçüde artmıştır. Öte yandan, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmek amacıyla Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadele çabalarına da aktif olarak katılmakta (Paris Anlaşması'nın onaylanması, 2030 yılına kadar sera gazı (GHG) emisyonlarında %41'lik bir azalmaya yönelik NDC taahhüdünün güncellenmesi ve 2053 net sıfır hedefi gibi) ve uzun vadeli iklim değişikliği stratejileri ortaya koymaktadır. Bu hedeflerin nihai başarısı, Türkiye'nin kaynak verimliliği performansını, dünya ve AB ortalamalarının üzerine çıkma çabalarını sürdürme kabiliyetine bağlı olacaktır. Türkiye, iklim taahhütlerini yerine getirmek için önemli bir potansiyele sahiptir; bununla birlikte, çeşitli ekonomik sektörlerde önemli değişikliklere ve kamu/özel finansman harcamalarına ihtiyaç duymaktadır (Dünya Bankası, 2022). Bu bağlamda, Türk KOBİ'ler ve onların eko-inovasyon çabaları da oldukça önemlidir. Bu çalışmanın temel amacı, gelişmekte olan piyasa ekonomisi bağlamında, Türk KOBİ'lerinde eko-inovasyonun temel itici güçlerini ampirik olarak araştırmaktır. Temel araştırma sorumuz şudur: Türk KOBİ'lerinde eko-inovasyonu yönlendiren nedir? Daha açık bir ifadeyle, Türkiye'de veya diğer birçok gelişmekte olan ekonomide olduğu gibi, finansal sıkıntı yaşayan şirketlerin yeniden yapılanma için etkin bir platformdan yoksun olduğu ve KOBİ'lerin banka finansmanına erişiminin yetersiz olduğu durumlarda, firmaların daha verimli kaynaklara sahip olmalarına en çok ne yardımcı olur? İç (kendi finansmanı veya kendi uzmanı) mı yoksa dış (banka finansmanı, hibeler veya sübvansiyonlar) kaynaklar mı? Eko-inovatif eyleme katılımı şirketler arası işbirliğinin, teknoloji transferlerinin ve finansman fırsatlarının rolü nedir? Birçok KOBİ'nin mikro ölçekli olduğu göz önüne alındığında, büyük veya eski bir firmaya sahip olmak

eko inovasyona katılma olasılığını artırır mı? Bu çalışmanın Türkiye'deki tüm bu önemli konulara ışık tutacağına ve diğer gelişmekte olan ülkeler için yol gösterici olacağına inanıyoruz.

İlaç Ar-Ge'sinin İlaç İhracatına Etkisinin Değerlendirilmesi: Birleştirilmiş Makro-Mikro Veri Analizi

Alper Akpınar (Ege Üniversitesi), Mert Abay (Dokuz Eylül Üniversitesi), Sedef Akgüngör (Dokuz Eylül Üniversitesi), Bülent Kılıç (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Çalışmada, son yıllarda önemi gittikçe artan ilaç arge harcamalarının ilaç dış ticareti üzerindeki etkisi makro ve mikro veriler kullanılarak araştırılmaktadır. Makro veriler açık erişimde olan OECD ve TÜİK veri tabanlarından elde edilirken, mikro veriler için TÜİK veri araştırma merkezinde çalışılmıştır. Makro veriler ile gerçekleştirilen analizde ARDL sınır testi ile eşbütünleşme sınaması yapılarak ardından uzun dönem katsayılar tahmin edilmektedir. Makro veriler ile gerçekleştirilen analizde, ilaç arge harcamalarının uzun dönemde ilaç ihracatını pozitif yönde etkilediği, ancak ilaç ithalatını etkilemediği görülmektedir. Mikro veriler ile gerçekleştirilen analizde sabit etkiler modeli ve rassal etkiler modeli tahmin edilerek Hausman testi gerçekleştirilmiştir. Mikro veriler ile analiz sonuçları, yüksek ilaç arge harcamalarına sahip firmaların ihracatının yüksek; ithalatının düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Makro veriler ve mikro veriler ile gerçekleştirilen analizlerin bulguları beklentilere uygun ve birbirlerini destekler niteliktedirler.

Türkiye'nin Hidrojen Ekonomisine Geçişine Yönelik Bir Değerlendirme

İbrahim Çağlayan (Dokuz Eylül Üniversitesi), Utku Utkulu (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Günümüzde yakıt ihtiyacı hızla artarken fosil kaynaklı yakıtların kıt olması sebebiyle kaynaklar hızla azalmaktadır. Fosil kaynakların çevreye ciddi zararlar vermesi sebebiyle de alternatif enerji kaynaklarının arayışı hız kazanmıştır. Bu bağlamda halen fosil yakıtlara bağımlı olan dünya ekonomisinde yenilenebilir enerji kullanılarak sera gazı salınımı ve iklim değişikliğiyle mücadele için çalışmalar sürmektedir. Ancak yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı sürekli olmadığı için enerji ihtiyacının tamamı karşılanamamaktadır. Bu nedenle yenilenebilir kaynakların kullanımına ek olarak hidrojene ihtiyaç duyulmaktadır. Bir enerji taşıyıcısı olarak hidrojenin kullanılması için dünyada ve Türkiye'de çalışmalar sürmektedir. Bu çalışmada enerji kaynakları incelenerek bir enerji taşıyıcısı olarak hidrojen araştırılmıştır. Bu çalışma doğrultusunda alternatif enerji kaynakları içerisindeki hidrojen enerjisi incelenmesi sonucu hidrojenle ilgili dünyadaki gelişmeler, hidrojenin mevcut durumu, üretimi, depolanması, taşınması ve enerjiye dönüşümü, hidrojenin kullanım alanları ve hidrojen ekonomisi hakkında bilgi verilmiştir. Dünya'da ve Türkiye'de hidrojen enerjisi ile ilgili tüm göstergeler dikkate alınarak Türkiye ekonomisi için hidrojen enerjisi kaynaklı bir ekonomiye geçişin nasıl mümkün olabileceği araştırılmaktadır. Elde edilen bulgulara ilave olarak bütünsel bir değerlendirme yapmak amacıyla SWOT analizi seçilerek uygulanmıştır. Uygulanan SWOT analizinin bulguları ışığında ülke ekonomisinin hidrojen enerjisine veya hidrojen ekonomisine geçişi ve sonuçları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Enerji Ekonomisi, Hidrojen Enerjisi, SWOT analizi, Türkiye

Mekânsal Etkilerle Aydınlatılan Yol: Kurumsal Gelişmişliğin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Rolü

Mahir Tosunoğlu (Ege Üniversitesi), Alper Akpınar (Ege Üniversitesi)

Bu çalışma, kurumsal gelişmişlik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiye mekânsal etkilerin dahil edildiği bir perspektifle odaklanmaktadır. Kurumsal iktisat yaklaşımı, ekonomik büyümenin önemli bir belirleyicisi olarak kurumların rolünü vurgulamaktadır. Mevcut literatür, etkin ve iyi işleyen kurumsal yapıların ekonomik büyümeyi teşvik ettiğini ve sürdürülebilir kalkınma için kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Bu çalışmada, 2011-2021 dönemi için 26 Avrupa Birliği üye ülkesinin büyüme modelleri çerçevesinde kurumsal gelişmişlik düzeylerinde mekânsal etkilerin varlığı, mekansal panel veri analizi yöntemleriyle incelenmiştir. Elde edilen bulgular, LM test sonuçlarına dayanarak mekânsal etkilerin var olduğunu göstermektedir. Model karşılaştırmalarına bakıldığında, mekansal gecikmeli sabit etkiler modeli LR test istatistiklerine göre daha anlamlıdır. Bu yüzden katsayılar ilgili bu modele göre yapılmıştır. Mekânsal gecikmeli sabit etkiler modeline göre elde edilen sonuçlara bakıldığında, mekânsal etkinin istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişkiye sahip olduğu görülmüştür. Emek ve sermaye değişkenlerinin de istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Elastiklik hesaplamalarına göre, emeğin elastikiyeti 0.36 ve sermayenin elastikiyeti 0.57 olarak hesaplanmıştır. Bu da emek ve sermayenin toplam elastikiyetinin yaklaşık olarak 0.93 olduğunu göstermektedir. Kurumsal gelişmişliği ifade eden değişkenlere bakıldığında hesap verebilirlik, hukukun üstünlüğü ve yolsuzluğun kontrolünün istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar, beklenen yönde ilişkileri göstermektedir. Hukukun üstünlüğü ve yolsuzluğun kontrolü ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkilerken, hesap verebilirlik ise ekonomik büyümeyi negatif yönde etkilemektedir. Sonuç olarak, iyi işleyen ve etkin kurumsal yapılar, ekonomik büyümeyi teşvik eden ve refahın artmasına katkıda bulunan unsurlardır. Bu nedenle, politika yapıcılarının reformları kurumsal faktörleri göz önünde bulundurarak şekillendirmesi ve güçlü bir kurumsal çerçeve oluşturması önem taşımaktadır. Ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için politika yapıcılar, kurumsal gelişmişlik konusuna odaklanmalı ve bu alana öncelik vermelidir.

Jel Kodları: C21, C23, O10

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Mekansal Panel Veri Analizi, Kurumsal Gelişmişlik, SLM, SEM